

Εισαγωγή στην Ψυχολογία Ι ΚΨΑ 050 χειμερινό εξάμηνο 2024-25

Λυσιόβα Κατερίνα

Εισαγωγή στην Ψυχολογία Ι

Λυσιόβα Κατερίνα

Ενότητες ύλης

- 1° Τι είναι η Ψυχολογία
- 2° Πώς διεξάγουν έρευνα οι Ψυχολόγοι
- 3° Γονίδια-εξέλιξη – περιβάλλον (μόνο η κληρονομικότητα)
- 4° Εγκέφαλος και Νευρικό σύστημα (μόνο ενημερωτικά),
- 6° Αίσθηση και Αντίληψη
- 7° Μάθηση και εξαρτημένη απόκριση
- 10° Μνήμη
- 13° Δια βίου Ανάπτυξη

1 Τι είναι Ψυχολογία; 2^ο μέρος

1.1

Ψυχολογία, Ψευδοεπιστήμη και Κοινή Γνώμη

1.2

Η Κριτική και Δημιουργική Σκέψη στην Ψυχολογία

1.3

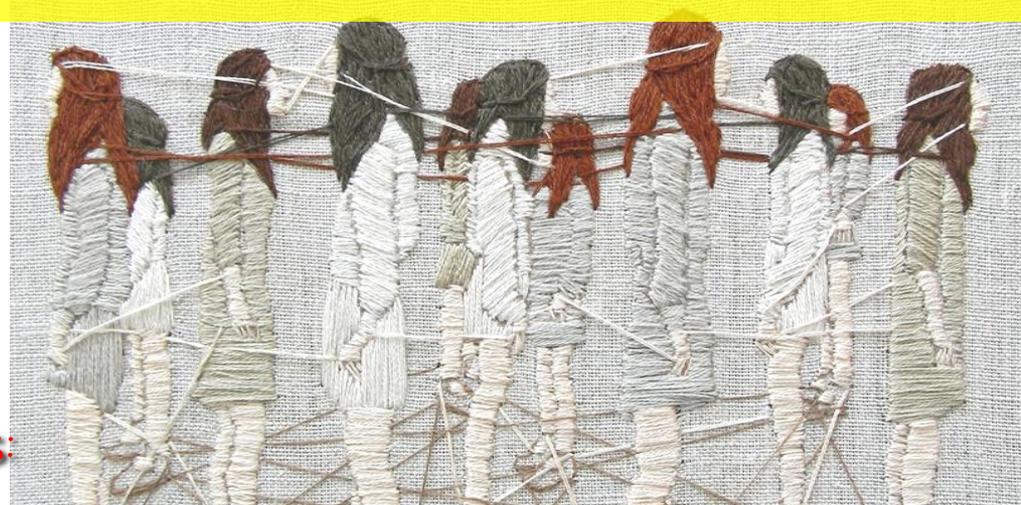
Το Παρελθόν της Ψυχολογίας: Από την Πολυθρόνα στο Εργαστήριο

1.4

Το Παρόν της Ψυχολογίας: Οι Τέσσερις Προσεγγίσεις της Ψυχολογικής Επιστήμης

1.5

Τι Κάνουν οι Ψυχολόγοι;

1.3

Το Παρελθόν
της Ψυχολογίας:
Από την
Πολυθρόνα στο
Εργαστήριο

1.3

Μαθησιακοί Στόχοι Ενότητας

1.3.A

Να αναφέρετε ερμηνείες που δίνονταν σε ψυχολογικά θέματα από την αρχαιότητα έως και τις αρχές του 1800, προτού η ψυχολογία αποτελέσει ανεξάρτητο επιστημονικό κλάδο.

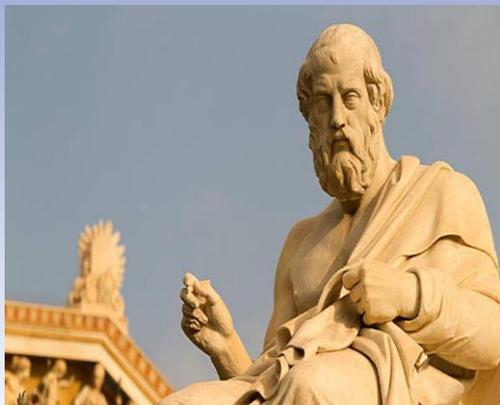
1.3.B

Να εξηγήσετε τη συμβολή του William Wundt στη γένεση της σύγχρονης επιστήμης της ψυχολογίας.

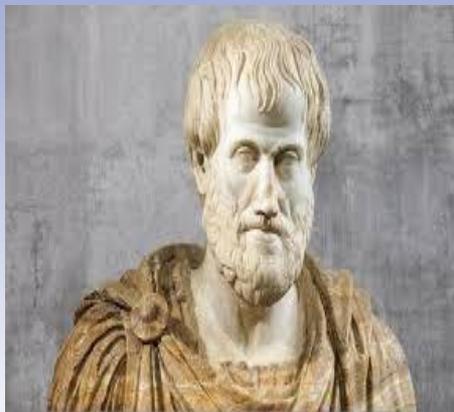
1.3.Γ

Να συγκρίνετε τις τρεις πρώιμες σχολές ψυχολογίας του δομισμού του λειτουργισμού και της ψυχανάλυσης και να αναφερθείτε στους κύριους στοχαστές που προώθησαν κάθε μια από αυτές.

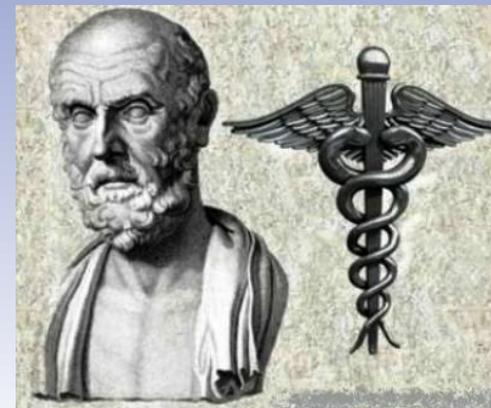
Οι Πρόδρομοι της Σύγχρονης Ψυχολογίας

Πλάτωνας (428-347π.Χ.)
Νατιβισμός
Ορισμένα είδη γνώσης
εμφυτα / εγγενή

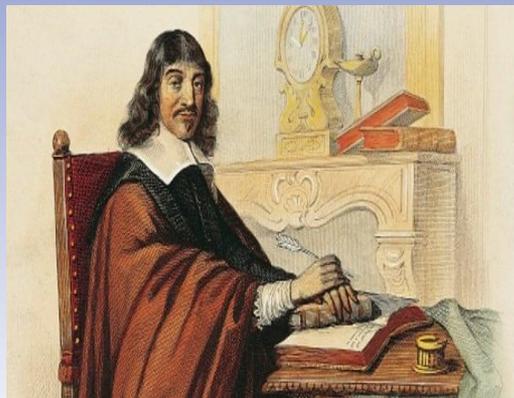
Αριστοτέλης
(384 – 322π.Χ.)
Φιλοσοφικός
εμπειρισμός
Η γνώση
κατακτάται
μέσω εμπειρίας

Ιπποκράτης (460-
337π.Χ.)

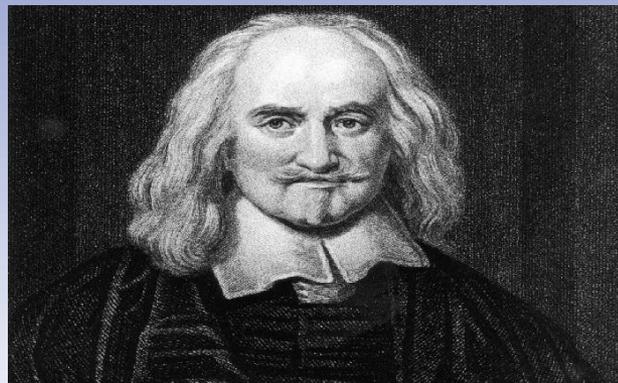
«Ο εγκέφαλος
πρέπει να είναι η
τελική πηγή
ευχαριστησης,
χαράς, γέλιου,
αστείου, θλίψης,
πόνου, δακρύων»

Οι Πρόδρομοι της Σύγχρονης Ψυχολογίας

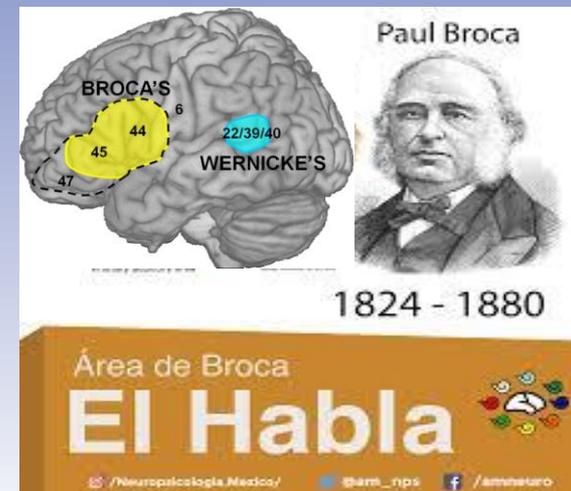
Rene Descartes
(1596 – 1650)
Γαλλική Σχολή

Δυϊσμός
Η ψυχή=άνη
Το σώμα=ύη
Υπακούουν σε
ξεχωριστούς
κανόνες

Thomas Hobbes
(1588-1679)

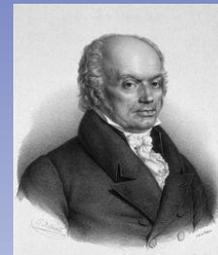
Ο νους συναντά το
σώμα μέσα στον
εγκέφαλο.

Paul Broca (1825-1880)

Βλάβη σε περιοχή
Brodmann 44 και 45
εξασθένησε μια
συγκεκριμένη νοητική
λειτουργία.

Οι Πρόδρομοι της Σύγχρονης Ψυχολογίας

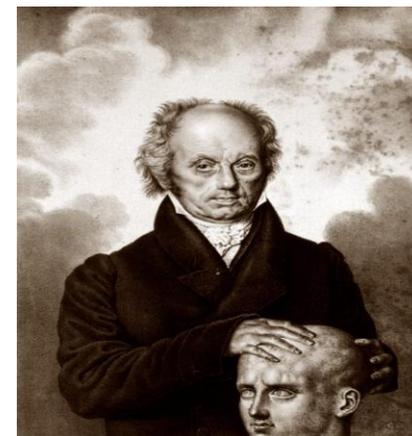
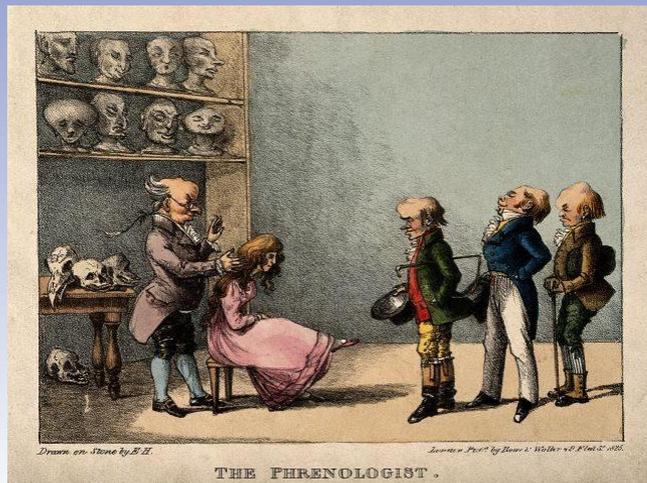
Franz Josef Gall (1758-1828)

Φρενολογία -

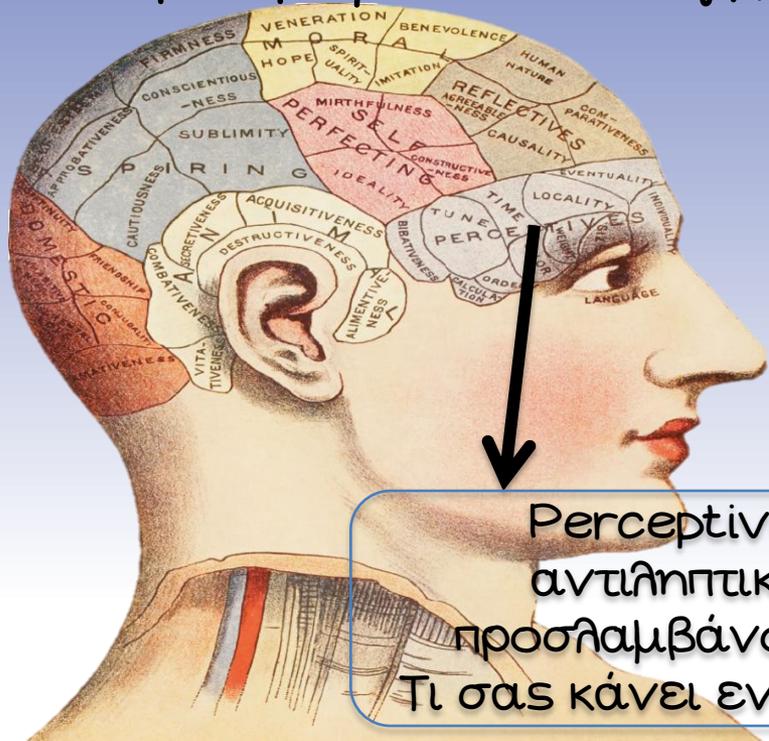
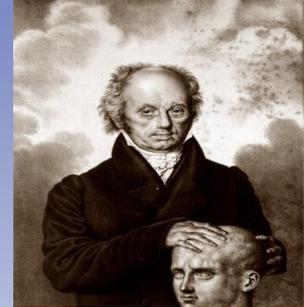
«φρην» και «λόγος»... (είχε λαϊκό χαρακτήρα)

• Ο πρώτος που υποστήριξε ότι οι νοητικές λειτουργίες εντοπιζόνταν σε διάφορα σημεία του εγκεφάλου.

χαρακτηριστικά και δεξιότητες της προσωπικότητας, που μπορούν να διαγνωστούν με μέτρηση των βαθουλωμάτων και των υψομέτρων του κρανίου....

Οι Πρόδρομοι της Σύγχρονης Ψυχολογίας

Perceptives:
αντιληπτικές
προσλαμβάνουσες
Τι σας κάνει εντύπωση;

στον κατάλογο που συνέταξε, με 27 «εγκεφαλικά όργανα». Όρισε κάποια για φυσικές ικανότητες όπως η ομιλία και η ακοή, άλλη για ηθικές αξίες, όπως η ματαιοδοξία, η αλαζονεία, η καλοσύνη, το θάρρος και μια Τρίτη ομάδα για αφηρημένες έννοιες, όπως η θρησκεία, η αρχιτεκτονική και η μεταφυσική....

Φρενολογία

Ψευδοεπιστημονική θεωρία που υποστηρίζει ότι διαφορετικές περιοχές του εγκεφάλου ευθύνονται για συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του χαρακτήρα και της προσωπικότητας, τα οποία μπορούν να «διαβαστούν» από τα εξογκώματα στο κρανίο

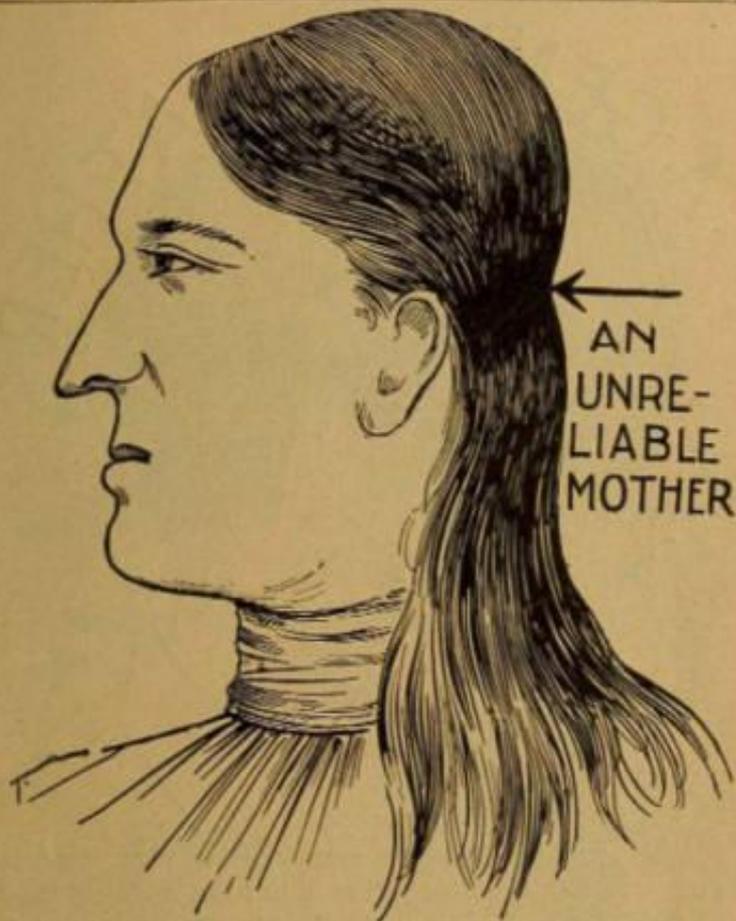

A GENUINE MOTHER.

We affirm in the most absolute manner that words can be used that mother love is located exactly where this backhead projects most. To be a true, natural mother is to have this faculty highly developed. Young men, fix this picture in your minds.

MOTHER LOVE.

Mother love is nothing more nor less than the faculty of Parental Love. It all comes from this one faculty.

This is a striking illustration. It will pay all to remember this head formation and especially all men who would select wives who will make good mothers.

SLOVENLINESS.

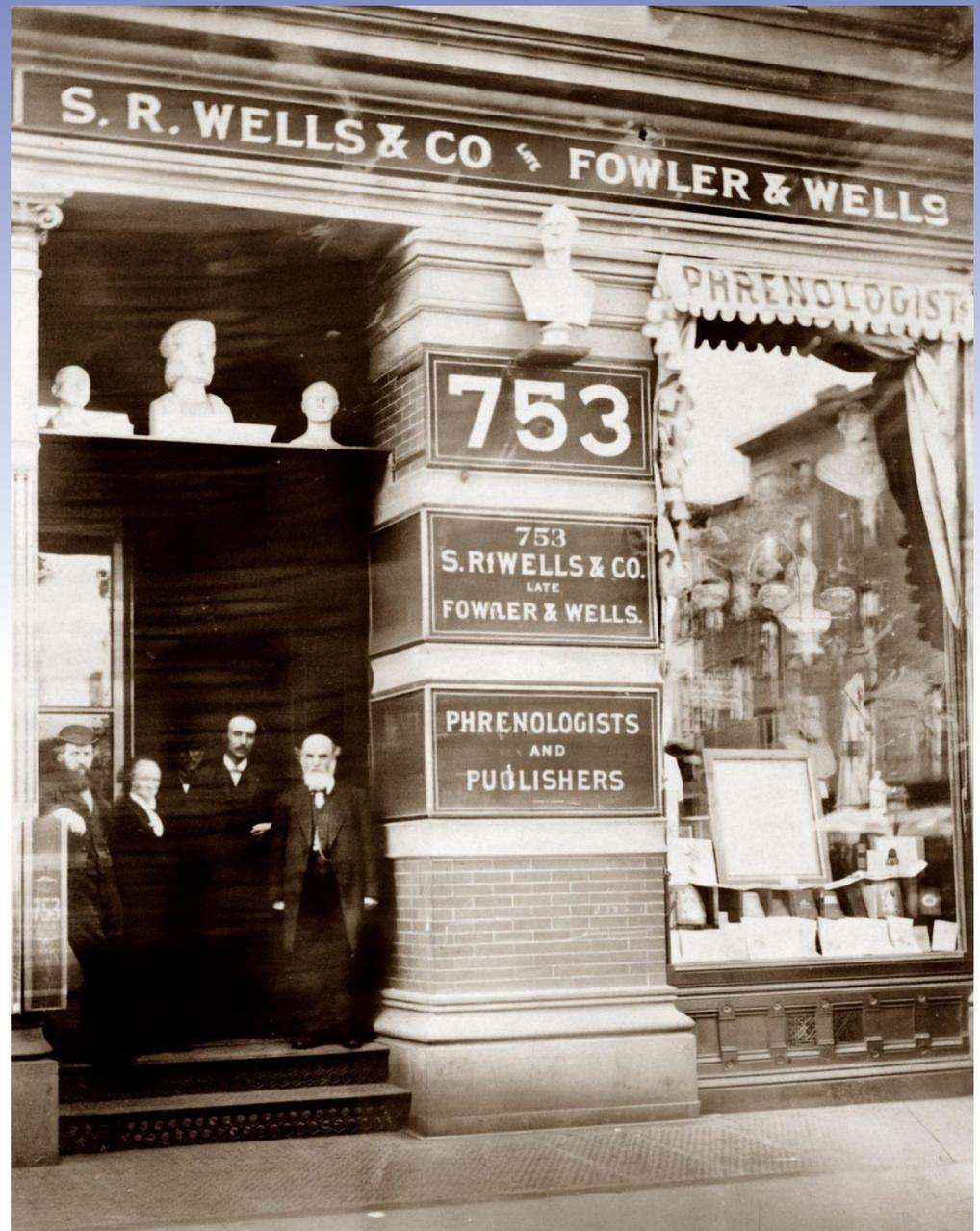
Why is one slovenly? Because his faculties of Ideality, Order, Self-esteem and Approbativeness are weak. Positively nothing more true.

ANOTHER KIND OF CRYING.

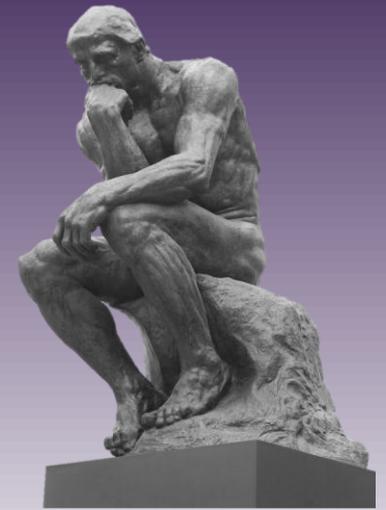
There are selfish children who seem to cry but do not. They use the cry as a means to an end. This should not be termed crying, but calling, bawling, howling, screeching.

Παράδειγμα: Η
αφοσιωμένη σύζυγος και
μητέρα έχει
καμπύλη στο πίσω μέρος
του κεφαλιού και λαιμού,
ενώ
η άτεκνη μητέρα όχι.

Οδήγησε ακόμα και σε
τάσεις στα χτενίσματα
και την τέχνη (γλυπτική,
ποίηση), στην εμφάνιση
«*θεραπευτών των
βλαβών*».

Η Γέννηση της Μοντέρνας Ψυχολογίας

Wilhelm Wundt

- Πρώτο ψυχολογικό εργαστήριο στη Γερμανία (Λειψία) (1879)
- Προτιμώμενη ερευνητική μέθοδος ήταν η ενδοσκοπήση, την υποκειμενική παρατήρηση των εμπειριών μας

Παρατήρηση, ανάλυση και προσεκτική περιγραφή των αισθήσεων, νοητικών εικόνων και συναισθηματικών αποκρίσεων.

Όπως η ύλη δομείται από στοιχεία, πίστευε πως και ο νους και η συνείδηση αποτελείται από στοιχεία.

ΔΟΜΙΣΜΟΣ

Τρεις Πρώιμες Σχολές Σκέψης της Ψυχολογίας

Δομισμός

Λειτουργισμός

Ψυχανάλυση

Ανάλυση των
άμεσων
εμπειριών στα
βασικά
συστατικά

Έμφαση στη
λειτουργία ή το
σκοπό μιας
συμπεριφοράς

Έμφαση στα
Ασυνείδητα
κίνητρα και τις
συγκρούσεις

Hermann Ludwig Ferdinand von Helmholtz (1821 -1894)

Φυσιολόγος που ανακάλυψε τη
μέθοδο μέτρησης νευρικών
ερεθισμάτων

Κατέγραφε το χρόνο απόκρισης
σε ερεθίσματα σε διάφορα
σημεία του σώματος

Η Γέννηση της Μοντέρνας Ψυχολογίας

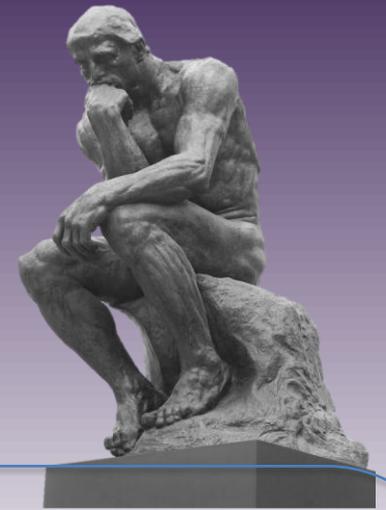
Πατέρας της Πειραματικής Ψυχολογίας

Wilhelm Wundt

- Πρώτο ψυχολογικό εργαστήριο στη Γερμανία (Λειψία) (1879)
- Προτιμώμενη ερευνητική μέθοδος ήταν η **ενδοσκόπηση**, την υποκειμενική παρατήρηση των εμπειριών μας

Θεσμοποίησε την εργαστηριακή έρευνα
Παρατήρηση, ανάλυση και προσεκτική περιγραφή των αισθήσεων, νοητικών εικόνων και συναισθηματικών αποκρίσεων.

Όπως η ύλη δομείται από στοιχεία, πίστευε πως και ο νους και η συνείδηση αποτελείται από στοιχεία. ΔΟΜΙΣΜΟΣ

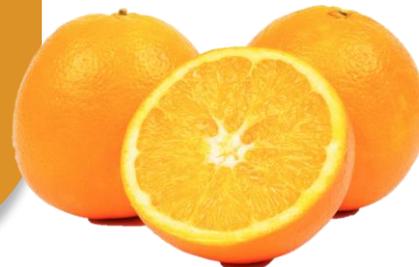
Δομισμός

Edward Titchener μαθητής του Wundt

- Οι ιδέες του Wundt's στην Αμερική εκλαϊκεύθηκαν υπό το όνομα **δομισμός**, ο οποίος απέδιδε έμφαση στην ανάλυση της άμεσης εμπειρίας στα βασικά της συστατικά.
- Παράδειγμα:
«Διαχωρίστε όλα τα βασικά στοιχεία μιας γεύσης όταν δαγκώνετε ένα πορτοκάλι».

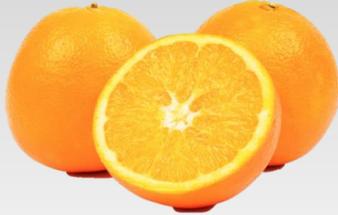
Προσπάθησε να αναλύσει
Αισθήσεις,
εικόνες,
συναισθήματα
στα βασικά τους
συστατικά

Δύο βασικοί τύποι νοητικής εμπειρίας:
αισθήσεις και αισθήματα. Wundt.

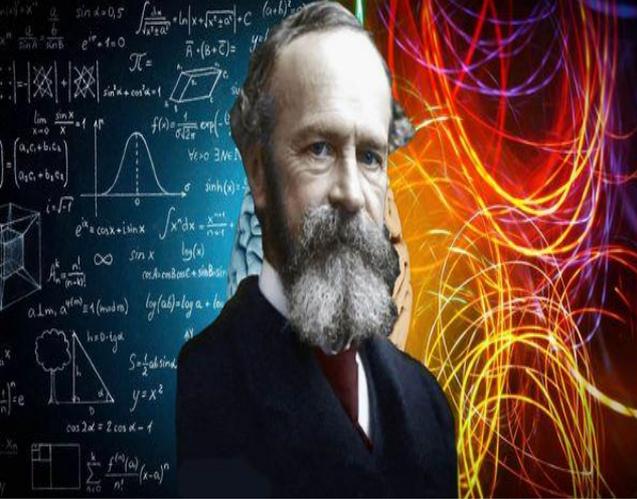
Δομισμός

Η ενδοσκόπηση όμως έδινε
ποικίλες διαφορετικές
πληροφορίες σχετικά με τον
τρόπο που προσλαμβάνουμε τα
ερεθίσματα,
συχνά αντιφατικές
Και γρήγορα παρήκμασε

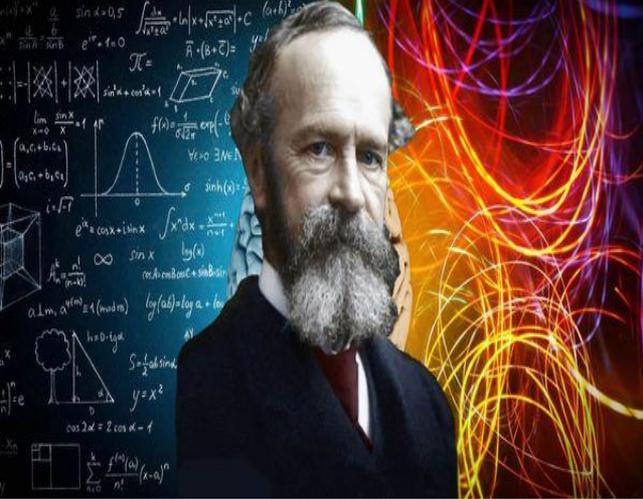
Ο δομισμός ρωτούσε; Τι συμβαίνει;

William James

The Principles of Psychology (1890)

- Ένας από τους θεμελιωτές του λειτουργισμού, ο οποίος απέδιδε έμφαση στο σκοπό ή τη λειτουργία της συμπεριφοράς και της συνείδησης
- Το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στο *πώς* και *γιατί* συμβαίνει κάτι
- Οι λειτουργιστές διεύρυναν το πεδίο ώστε να περιλαμβάνει τη μελέτη των παιδιών, των ζώων, των θρησκευτικών εμπειριών, και της «ροής συνείδησης»

William James

The Principles of Psychology (1890)

Ο λειτουργισμός ρωτούσε
Πώς και γιατί συμβαίνει;
Σε τι εξυπηρετούν οι νοητικές
λειτουργίες;

Συνειδησιακή ροή
Ροή σκέψεων είναι προσωπική
και μεταβάλλεται διαρκώς

Τα Συναισθήματα = προκαλούν
φυσιολογικές
αντοδράσεις

- Ένας από τους θεμελιωτές του **λειτουργισμού**, ο οποίος απέδιδε έμφαση στο σκοπό ή τη λειτουργία της συμπεριφοράς και της συνείδησης
- Το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στο **πώς** και **γιατί** συμβαίνει κάτι
- Οι λειτουργιστές διεύρυναν το πεδίο ώστε να περιλαμβάνει τη μελέτη των παιδιών, των ζώων, των θρησκευτικών εμπειριών, και της «ροής συνείδησης»

Sigmund Freud

- Τέλος 19ου αιώνα
Βιέννη

- **Ψυχανάλυση:**

Θεωρία προσωπικότητας
και μέθοδος
ψυχοθεραπείας

- Αποδίδει έμφαση στα
ασυνείδητα κίνητρα και
τις συγκρούσεις

Ψυχανάλυση

Sigmund Freud

19^{ος} αι.: Κίνημα mind care ΗΠΑ –
θεραπείες του νου = πρώτες απόπειρες
καταπολέμησης του άγχους, της
κατάθλιψης και της δυστυχίας

Μελέτες για την υστερία, η ύπνωση και οι
ελεύθεροι συνειρμοί οδήγησαν στη
γέννηση της Ψυχανάλυσης

Οι εσωτερικές συγκρούσεις και τα
εσωτερικά τραύματα = ανησυχίες, άγχος,
υστερία (ψυχοσωματικά συμπτώματα
όπως δυσκολία αναπνοής, αϋπνία,
ουατερική κώφωση, υστερική τύφλωση,
υστερική αφωνία, σύγχυση...)

Ασυνείδητο:
Τμήμα του νου που
λειτουργεί έξω από
την επίγνωσή μας

Επηρεάζει όμως
Σκέψεις
Συναισθήματα
συμπεριφορά

1.4

Το Παρόν της
Ψυχολογίας:
Οι Τέσσερις
Προσεγγίσεις της
Επιστήμης της
Ψυχολογίας

Βιολογική προσέγγιση

Προσέγγιση της θεωρίας της
Μάθησης

Γνωστική προσέγγιση

Κοινωνικοπολιτισμική
προσέγγιση

1.4

Μαθησιακοί Στόχοι Ενότητας

1.4.A

Να καταγράψετε και να περιγράψετε τις τέσσερις κύριες προσεγγίσεις στην ψυχολογία.

1.4.B

Να περιγράψετε τον τρόπο με τον οποίο ο φεμινισμός επηρέασε την ψυχολογία.

Οι Τέσσερις Κύριες Προσεγγίσεις στην Ψυχολογία

Βιολογική προσέγγιση

Προσέγγιση της θεωρίας της μάθησης

Γνωστική προσέγγιση

Κοινωνικοπολιτισμική προσέγγιση

Επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο όσα συμβαίνουν στο σώμα επηρεάζουν:

- Τη συμπεριφορά
- Τα συναισθήματα
- Τις σκέψεις

Επίδραση γονιδίων
(μελέτες διδύμων)

Αλληλεπίδραση
γενότυπου και
φαινότυπου
(γενετικά
προκαθορισμένο –
αποτέλεσμα γονιδίου
και περιβάλλοντος)

Οι Τέσσερις Κύριες Προσεγγίσεις στην Ψυχολογία

Βιολογική προσέγγιση

Επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο όσα συμβαίνουν στο σώμα επηρεάζουν:

- Τη συμπεριφορά
- Τα συναισθήματα
- Τις σκέψεις

Προσέγγιση της θεωρίας της μάθησης

Γνωστική προσέγγιση

Παράδειγμα μελέτης διδύμων:

Γενετικά πανομοιότυπα

Όμως

Διαφορετική προσωπικότητα

Σκέψεις

Συμπεριφορές

Κοινωνικοπολιτισμική προσέγγιση

Γενότυπος: όχι ορατός με γυμνό μάτι

Φαινότυπος: ορατός με γυμνό μάτι

Παραδείγματα βιολογικής προσέγγισης

- Ορμόνες και συμπεριφορά
- Πείνα- δίψα
- Ύπνος—στάδια - κυρκάδιοι ρυθμοί
- Μάθηση- μνήμη

(Πείραμα εξοικείωσης της *Aplysia* μάθηση και οι συνάψεις του Hebb: όταν ένας νευρώνας A διεγείρει έναν νευρώνα B και συμμετέχει στην κατ'επανάληψη ενεργοποίηση του B, τότε διαμορφώνεται μια συναπτική σύνδεση A-B και ο B γίνεται πιο ευαίσθητος στα ερεθίσματα του A)

Πλαγίωση

Επιληψία

Οι Τέσσερις Κύριες Προσεγγίσεις στην Ψυχολογία

Βιολογική
προσέγγιση

Προσέγγιση της
θεωρίας
της μάθησης

Γνωστική
προσέγγιση

Κοινωνικοπολιτισμική
προσέγγιση

Ασχολείται με τον τρόπο με τον οποίο το περιβάλλον και η εμπειρία επηρεάζουν τη συμπεριφορά των ανθρώπων (και άλλων ζώων)

- Συμπεριφοριστές και
- Θεωρητικοί της κοινωνικής-γνωστικής μάθησης

Οι Τέσσερις Κύριες Προσεγγίσεις στην Ψυχολογία

Βιολογική
προσέγγιση

Προσέγγιση της
θεωρίας
της μάθησης

Γνωστική
προσέγγιση

Κοινωνικοπολιτισμική
προσέγγιση

Συμπεριφοριστές:
(Watson)

Ερέθισμα – απόκριση

Skinner εξαρτημένη
μάθηση Αν η
συμπεριφορά
ενισχύεται ή
επιβραβεύεται είναι
πιθανότερο να
επαναληφθεί, ενώ αν
τιμωρείται είναι
λιγότερο πιθανό να
επαναληφθεί.

Pavlov (1849-1936)

Διερεύνησε τα επίκτητα
αντανακλαστικά

Έκκριση σιέλου σε 2 περιπτώσεις

Όταν έβλεπε την τροφή (φυσικό
ερέθισμα)

Όταν εμφανιζόταν ο φύλακας
(ουδέτερο ερέθισμα)

Ίδια αντίδραση γιατί;

Λόγω χωροχρονικής σύνδεσης της
τροφής και του φύλακα που
προσφέρει την τροφή.

ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗ ΜΑΘΗΣΗ

Watson (1878-1958)

Ερέθισμα – αντίδραση

Πείραμα Albert

Όποτε άγγιζε το κουνέλι ο
πειραματιστής χτυπούσε έναν
δυνατό κρότο. Πυροδοτούσε έναν
ενδογενή φόβο.

Έδειξε ότι :

Οι συναισθηματικές αντιδράσεις
μαθαίνονται.

Αρχή της Ενδοχυσίας Skinner

Skinner box

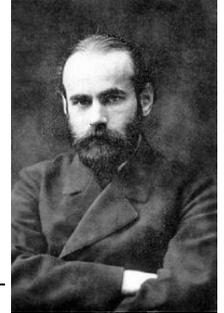
Ενδοχυτής

Εσωτερικοί ενδοχυτές: εσωτερική ανταμοιβή

Εξωτερικοί ενδοχυτές εξωτερική ανταμοιβή

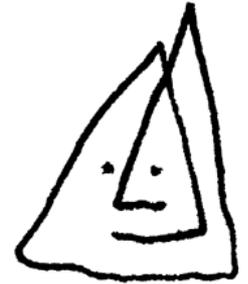

Ψυχολογία Gestalt «Το όλον είναι κάτι παραπάνω από το άθροισμα των μερών.»

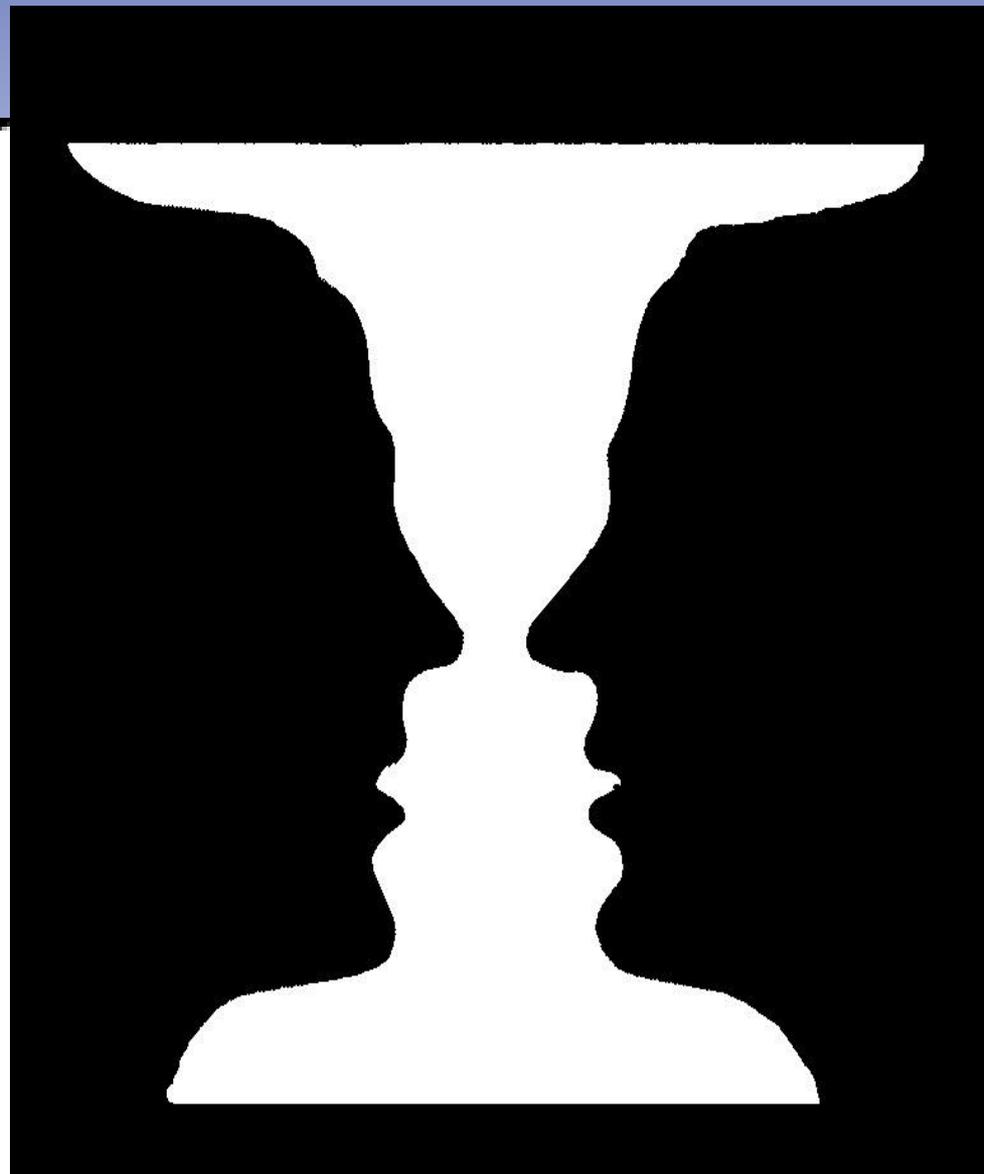
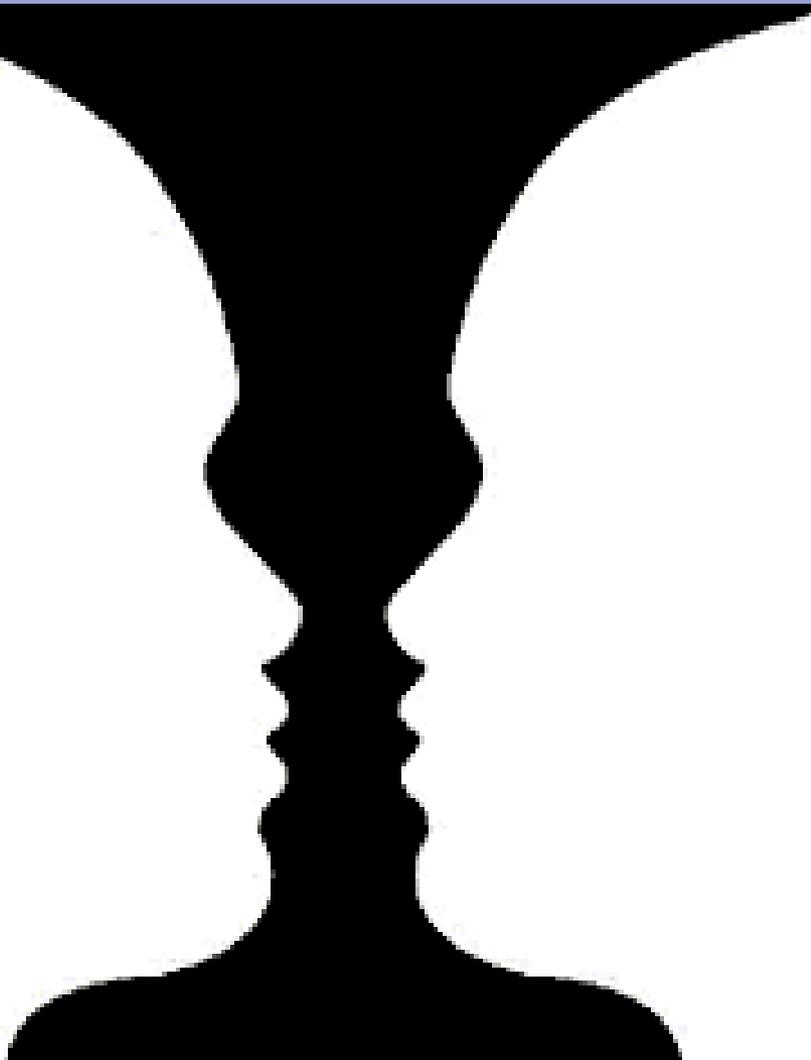
1912: Ο Συμπεριφορισμός διαδίδεται στις ΗΠΑ.
Γερμανία: Από τους Wertheimer, Koffka και ο Kohler εμφανίζεται η (γνωστική) προσέγγιση Gestalt «μορφή, διαμόρφωση» Αυτό που βλέπουμε συνδέεται με το φόντο – αντιθέσεις διαμορφώνουν την αντίληψη και την οργάνωση της εμπειρίας.

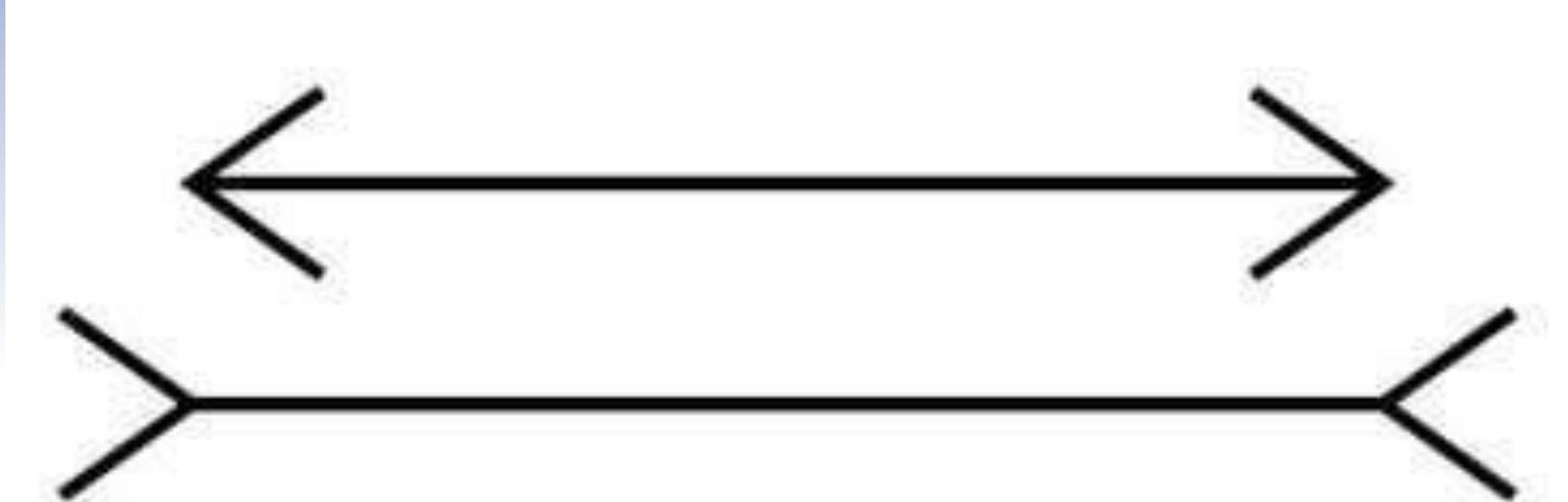
Αντιθέσεις εισερχόμενων πληροφοριών
Κίνηση
Μέγεθος
Χρώματα

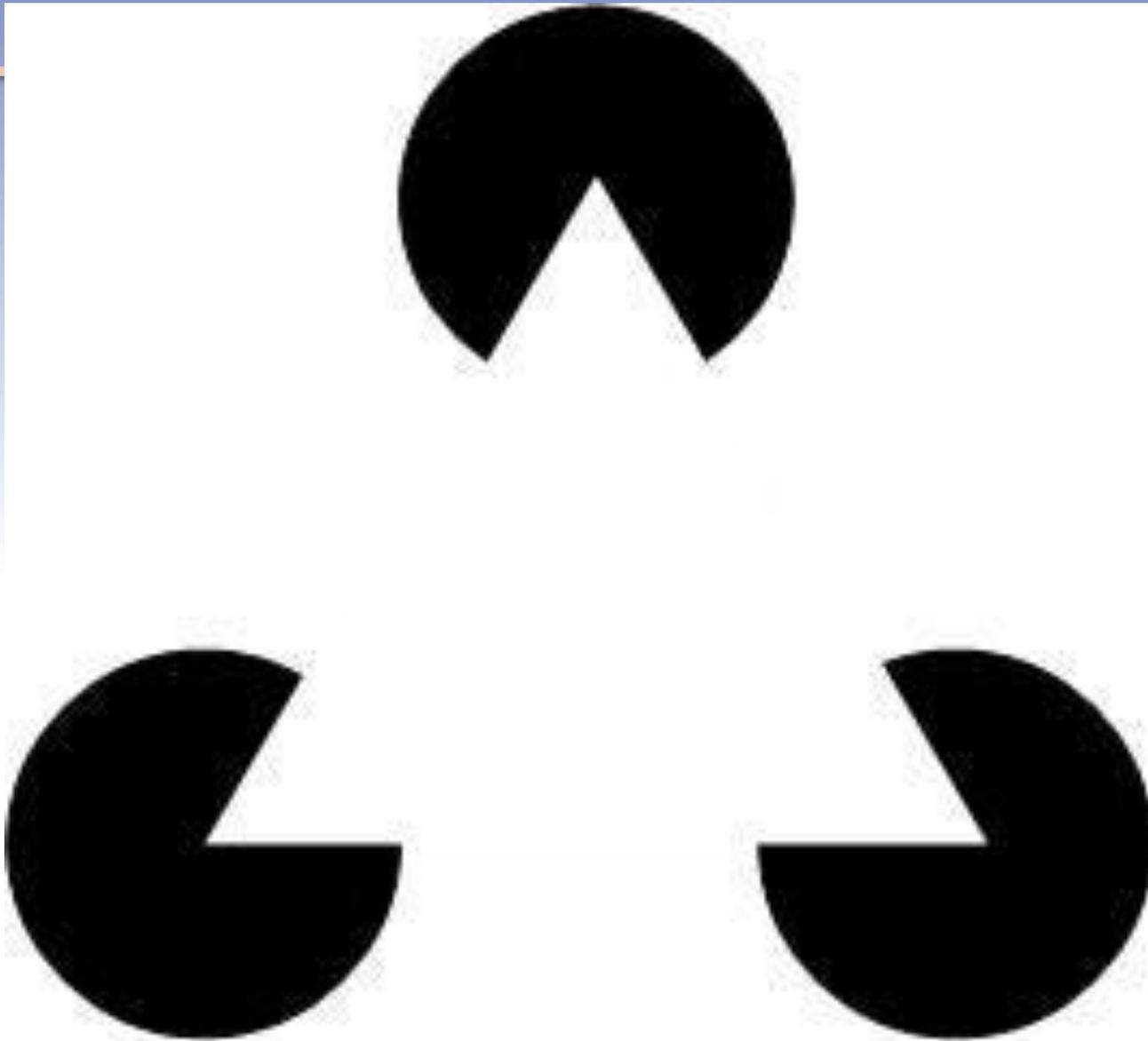

Αρχή της εγγύτητας (συλλαμβάνουμε τα στοιχεία που βρίσκονται πιο κοντά μεταξύ τους)
Αρχή της ομοιότητας (...που έχουν ομοιότητες)
Αρχή της ολοκλήρωσης (τείνουμε να ολοκληρώνουμε κάθε δραστηριότητα)
Αρχή της συνέχειας (...να συνεχίζουμε προς την αναμενόμενη κατεύθυνση)
Αρχή της απλότητας (...να αντιλαμβανόμαστε μια κατάσταση στην απλούστερη σύνθεση των μερών της)

Τι βλέπετε πρώτο;

PIANO FOREST

Οι Τέσσερις Κύριες Προσεγγίσεις στην Ψυχολογία

Βιολογική
προσέγγιση

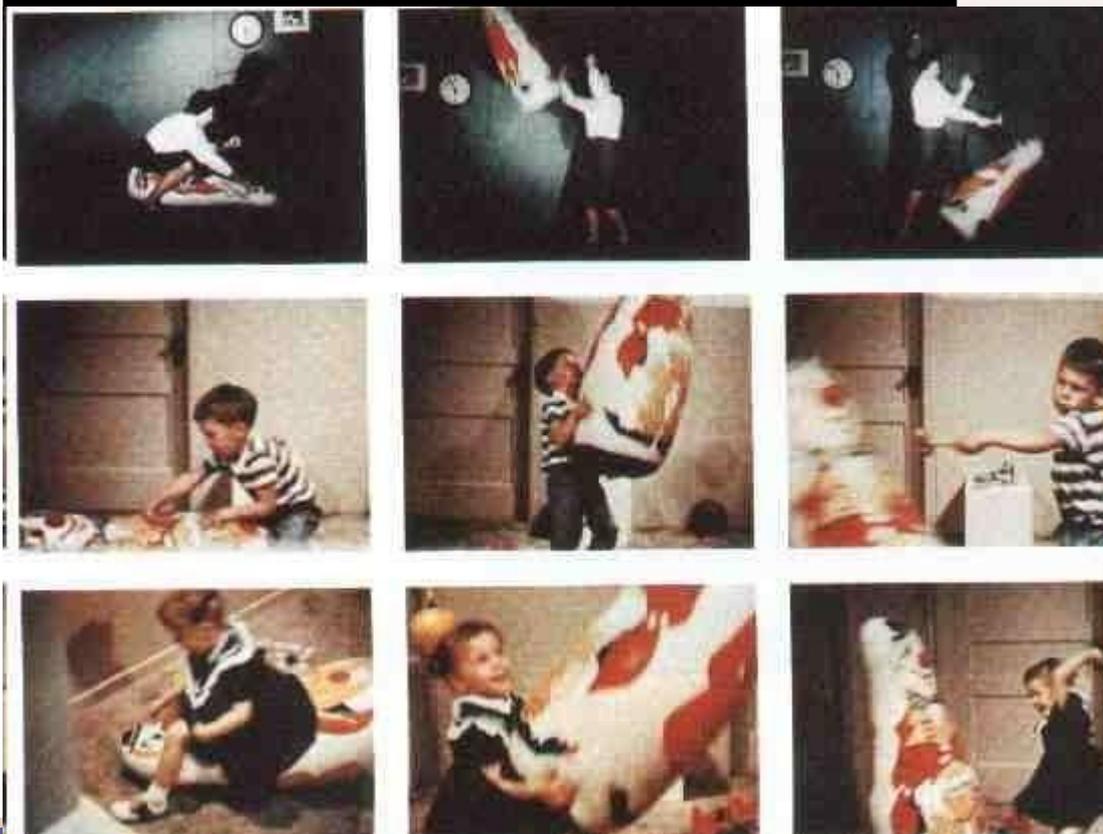
Προσέγγιση της
θεωρίας
της μάθησης

Γνωστική
προσέγγιση

Κοινωνικοπολιτισμική
προσέγγιση

Κοινωνικο - γνωστική
Μάθηση :

Μάθηση με παρατήρηση
και μίμηση προτύπων

Albert Bandura (1925-2021)

- κούκλα Μπόμπο -μοντελοποιημένη μελέτη της επιθετικότητας
- Μάθηση μέσω παρατήρησης (μίμηση προτύπου)
- αυτορρύθμιση του εαυτού μας (self-regulation)
- τα παιδιά διαμορφώνουν εσωτερικούς κανόνες (internal standards)
- Προϋπόθεση επίτευξης στόχου: η αυτό-αποτελεσματικότητα/

Γιατί κοινωνική και γνωστική θεωρία;

Κοινωνικοί (οικογένεια, κουλτούρα, πολιτισμικό πλαίσιο) και γνωστικοί (κίνητρα, συναισθήματα) παράγοντες διαμορφώνουν τη συμπεριφορά

«Το ανθρώπινο μυαλό είναι δημιουργικό, προληπτικό και στοχαστικό - όχι μόνο αντιδραστικό».

Οι Τέσσερις Κύριες Προσεγγίσεις στην Ψυχολογία

Βιολογική
προσέγγιση

Προσέγγιση της
θεωρίας της μάθησης

Γνωστική προσέγγιση

Κοινωνικοπολιτισμική
προσέγγιση

Δίνει έμφαση στο τι
συμβαίνει στο νου των
ανθρώπων

Αντίληψη

Προσοχή

Μνήμη

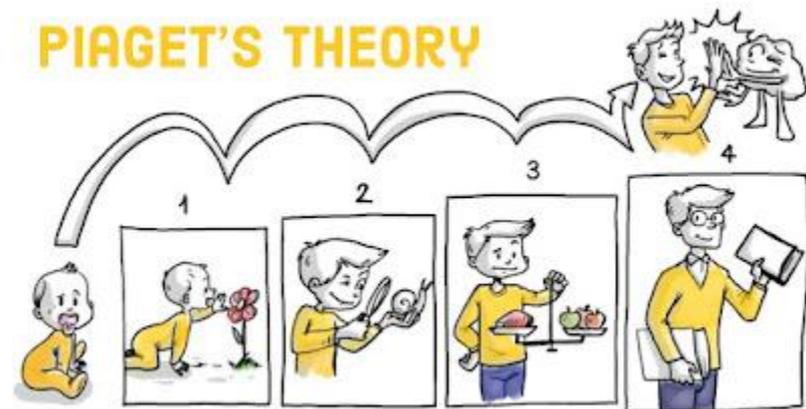
Συλλογιστική

Γνωστικό μοντέλο

- Ενεργητικός και όχι αντιδραστικός ο ρόλος του ατόμου
- Ύπαρξη εσωτερικών νοητικών καταστάσεων (πεποιθήσεις, κίνητρα, ιδέες, επιθυμίες, αναπαραστάσεις...)
- Αναπτύσσεται σε ιεραρχικά οργανωμένα στάδια

Πχ: Piaget 4 stages

- Ωρίμανση
- Εμπειρία
- Κοινωνική μετάβαση
- εξισορρόπηση

Οι Τέσσερις Κύριες Προσεγγίσεις στην Ψυχολογία

Βιολογική
προσέγγιση

Προσέγγιση της
θεωρίας της
μάθησης

Γνωστική
προσέγγιση

Κοινωνικοπολιτισμική
προσέγγιση

Δίνει έμφαση στις
κοινωνικές και πολιτισμικές
επιρροές στη συμπεριφορά
(έξω από το άτομο)

- Κοινωνικοί ψυχολόγοι
- Πολιτισμικοί ψυχολόγοι

Εφαρμογή θεωρήσεων στο θέμα της βίας
πώς πιστεύετε ότι προσεγγίζουν τη βία οι Ψυχολόγοι-
ερευνητές των 4 προσεγγίσεων;

Βιολογική
προσέγγιση

Ορμόνες, κληρονομικότητα, νευρικό σύστημα

Προσέγγιση της
θεωρίας της
μάθησης

Περιβάλλον, εμπειρία, ανταμοιβές συμπεριφοράς

Γνωστική
προσέγγιση

Σκέψη, αντιλήψεις, μνήμη, γλώσσα,
στρατηγικές επίλυσης προβλημάτων

Κοινωνικοπολιτισμική
προσέγγιση

Κοινωνική ταυτότητα, νόρμες, κανόνες πλαισίου,
Ομαδες, ρόλοι, αξίες, προσδοκίες

Φεμινιστική Ψυχολογία

Προσέγγιση της
ψυχολογίας που
αναλύει την επιρροή
των κοινωνικών
ανισοτήτων:

- Στις σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων
- Στη συμπεριφορά των δύο φύλων

Έμφυλα στερεότυπα

Τι σχέση έχουν με την κοινή γνώμη και την κοινή λογική;

1.5

Τι Κάνουν οι
Ψυχολόγοι.

1.5

Μαθησιακοί Στόχοι Ενότητας

1.5.A

Να διαχωρίσετε τη βασική ψυχολογική έρευνα από την εφαρμοσμένη ψυχολογική έρευνα και να συνοψίσετε τα είδη έρευνας που μπορούν να διεξάγουν ψυχολόγοι από διάφορες σχολές έρευνας.

1.5.B

Να συγκρίνετε το εκπαιδευτικό υπόβαθρο και το εργασιακό περιβάλλον διαφορετικών επαγγελματιών του κλάδου της ψυχολογίας, όπως των συμβουλευτικών ψυχολόγων, των κλινικών ψυχολόγων, των ψυχοθεραπευτών, των ψυχαναλυτών και των ψυχιάτρων.

1.5.Γ

Να δώσετε παραδείγματα που περιλαμβάνουν τρεις τρόπους με τους οποίους οι ψυχολόγοι μπορούν να προσφέρουν στις κοινότητές τους.

Τι Κάνουν οι Ψυχολόγοι

Ακαδημαϊκός
τομέας/
Ψυχολόγοι
ερευνητές

Κλινικοί
Ψυχολόγοι

Ψυχολόγοι
στον κλάδο
της
βιομηχανίας,
της νομικής, ή
άλλους τομείς

Ψυχολογική Έρευνα

- **Βασική ψυχολογία:**

Η μελέτη των ψυχολογικών θεμάτων με σκοπό την ίδια τη γνώση, και όχι την πρακτική εφαρμογή της

- **Εφαρμοσμένη ψυχολογία:**

Η μελέτη των ψυχολογικών θεμάτων που έχουν άμεση πρακτική σημασία, καθώς και η εφαρμογή των ψυχολογικών ευρημάτων

Ψυχολογική Έρευνα

Σημαντικές μη κλινικές ειδικότητες στην ψυχολογία

- **Πειραματικοί ψυχολόγοι:** Διενεργούν εργαστηριακές μελέτες πάνω σε διάφορα θέματα της ψυχολογίας.
- **Εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι:** Μελετούν τις αρχές που εξηγούν τη μάθηση και ερευνούν τρόπους βελτίωσης των εκπαιδευτικών συστημάτων.
- **Αναπτυξιακοί ψυχολόγοι:** Μελετούν τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι αλλάζουν και μεγαλώνουν με την πάροδο του χρόνου σωματικά, νοητικά και κοινωνικά.
- **Βιομηχανικοί/οργανωτικοί ψυχολόγοι:** Μελετούν τη συμπεριφορά στο εργασιακό περιβάλλον.
- **Ψυχομέτρες ψυχολόγοι:** Σχεδιάζουν και αξιολογούν δοκιμασίες αξιολόγησης των νοητικών ικανοτήτων, των κλίσεων, των ενδιαφερόντων και της προσωπικότητας.

Η Ψυχολογική Πρακτική

Κλινικός ψυχολόγος:

- Κάνει διάγνωση, δίνει αγωγή και/ή μελετά τα ψυχικά ή συναισθηματικά προβλήματα
- Είναι κάτοχος PhD, EdD, ή PsyD

doctorate of psychology

(PsyD), doctorate of philosophy (PhD),

and doctorate of education (EdD)

Ψυχίατρος:

- Το έργο του είναι παρόμοιο με αυτό του κλινικού ψυχολόγου, ωστόσο είναι πιο πιθανό να υιοθετήσει μια προσέγγιση βασισμένη περισσότερο στη βιολογία (Ιατροκεντρική προσέγγιση)
- Έχει πτυχίο ιατρικής (M.D.) με ειδικότητα στην ψυχιατρική

Η Ψυχολογία στην Κοινότητα

Οι ψυχολόγοι συνεισφέρουν στις κοινότητές τους, σε όσους σχεδόν τομείς μπορείτε να φανταστείτε

- Στην ανάπτυξη
- Στη φυσιολογία
- Στην έρευνα
- Στα επαγγελματικά ενδιαφέροντα

Ξεπερνώντας τα Όρια

- Αναπτυσσόμενη τάση στην ψυχολογία να ξεπεραστούν τα όρια που έχουν διαχωρίσει τη μια ειδικότητα από την άλλη
- Η τάση αυτή τροφοδοτείται από την καλύτερη κατανόηση:

Βιολογία

Πολιτισμός

Πρακτική Εφαρμογή της Ψυχολογίας

Τα Εννιά Μυστικά της Μάθησης

- Χρησιμοποιήστε την τεχνική των 3R : Read, Recite, Review (Ανάγνωση, Απαγγελία, Επανεξέταση)
- Εξερευνήστε σε βάθος το θέμα
- Χρησιμοποιήστε τη φαντασία σας
- Εξετάστε τον εαυτό σας
- Κρατήστε το κεφάλι σας ψηλά και το στυλό σας κάτω
- Επεξεργαστείτε τις σημειώσεις σας
- Αφού τα μάθετε, μην τα εγκαταλείψετε
- Ξεχάστε την υπερεντατική μελέτη!
- Ξεχάστε το «μαθησιακό σας στυλ»

Ιστορική ανασκόπηση Βασικά μοντέλα στην Ψυχολογία

- **Δομισμός:** ανάλυση άμεσων εμπειριών στα βασικά τους συστατικά
- **Λειτουργισμός:** έμφαση στη λειτουργία ή στο σκοπό της συμπεριφοράς και της συνείδησης
- **Ψυχανάλυση:** θεωρία προσωπικότητας και μέθοδος ψυχοθεραπείας που δίνει έμφαση στα ασυνείδητα κίνητρα και τις συγκρούσεις.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Ένας ψυχολόγος προσπαθεί να πείσει τον πελάτη του να σταματήσει το κάπνισμα.

Πιθανά επιχειρήματα:

- «ο καπνός περιέχει 70 καρκινογόνες ουσίες»
- «έχετε εθιστεί στο κάπνισμα, έχετε χάσει δηλαδή την ελευθερία σας»
- «καπνίζετε γιατί δεν έχετε απογαλακτιστεί, το κάπνισμα έχει υποκαταστήσει την ευχαρίστηση που σας έδινε ο θηλασμός»
- *Ποια απάντηση ταιριάζει στο δομισμό, ποια στο λειτουργισμό, και ποια στην ψυχανάλυση;*

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

- **ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ:** έμφαση στον τρόπο με τον οποίο όσα συμβαίνουν στο σώμα, επηρεάζουν τη συμπεριφορά, τα συναισθήματα και τις σκέψεις.
- **ΘΕΩΡΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ-ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΜΟΣ:** έμφαση στον τρόπο που το περιβάλλον και η εμπειρία επηρεάζουν τις πράξεις μας. Περιλαμβάνει τη **συμπεριφορική προσέγγιση** (ερέθισμα → αντίδραση) και την **κοινωνιο-γνωστική** προσέγγιση (μάθηση μέσω μίμησης προτύπου)

Βασικές προσεγγίσεις (συνέχεια)

- ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: έμφαση στις **νοητικές διεργασίες** (αντίληψη, μνήμη, γλώσσα, επίλυση προβλημάτων, μάθηση)
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: έμφαση στις **κοινωνικές και πολιτισμικές επιρροές** στη συμπεριφορά

ΑΣΚΗΣΗ 2

Σκεφτείτε πώς θα απαντούσατε στο ερώτημα: πώς μπορεί να εξηγηθεί η βία στην ανθρώπινη συμπεριφορά;

1. Βιολογική προσέγγιση....
2. Θεωρία μάθησης....
συμπεριφορική προσέγγιση...
κοινωνιο-γνωστική προσέγγιση...
3. Γνωστική προσέγγιση...
4. Κοινωνικοπολιτισμική προσέγγιση...

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ, ΝΟΡΜΕΣ, ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ (π.χ. «πιστεύω ότι θα πρέπει να δείχνουμε αλληλεγγύη σε ανθρώπους που υποφέρουν» - *ιδιοκεντρικά # αλλοκεντρικά πολιτισμικά σχήματα του εαυτού*)
- ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ (π.χ. πρακτικές ανατροφής παιδιών)
- ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ (π.χ. τελετουργικά για γεγονότα ζωής, όπως γάμος, κηδεία κλπ)
- ΜΑΖΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ (π.χ. ψηφιακή κουλτούρα, ΜΜΕ και υποκουλτούρες, άθληση, κλπ)
- «ΥΨΗΛΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» (π.χ. Τέχνη)
- «Πολιτισμικό κεφάλαιο» (μορφωτικό επίπεδο, παιδεία της οικογένειας/ δομές στην κοινότητα)
- Τεχνολογικός πολιτισμός (π.χ. ψηφιακές τεχνολογίες)
- Αστικό ή αγροτικό περιβάλλον (οικολογικά πλαίσια ανάπτυξης της συμπεριφοράς)

ΑΣΚΗΣΗ 3

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΕΞΑΡΤΟΜΕΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ

ή ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ;

(ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ)

Προσδιορίστε στα παρακάτω παραδείγματα:

- έκφραση συναισθημάτων..... ΠΕ / ΟΣ
- θηλασμός..... ΠΕ / ΟΣ
- ταυτότητα του φύλου ..... ΠΕ / ΟΣ
- κατάκτηση της γλώσσας..... ΠΕ / ΟΣ
- επίπεδα επιθετικής συμπεριφοράς... ΠΕ / ΟΣ

Βιολογία, Πολιτισμός και Ψυχολογία

- Οι νευροψυχολόγοι μελετούν τις επιδράσεις του εγκεφάλου στη συμπεριφορά και στα **συναίσθηματα**
- Οι γνωστικοί ψυχολόγοι μελετούν τις **πολιτισμικές επιρροές** στην επίτευξη στόχων.
- Οι κοινωνικοί ψυχολόγοι εξετάζουν τον τρόπο που **οι κανόνες και η ιστορία ενός πολιτισμού** επηρεάζουν τα επίπεδα επιθετικότητας και συνεργασίας
- Οι αναπτυξιακοί ψυχολόγοι μελετούν την **επίδραση του πολιτισμού** στη νοητική, κοινωνική και γλωσσική ανάπτυξη.

ΤΙ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΕΣΗ Β-Π-Ψ;

Thats it , Thats all Folks

